

Аҳли қадарлар билан бирга ўтирганлар...

16:00 / 25.07.2017 3187

Умар розияллоҳу анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Аҳли қадарлар билан бирга ўтирганлар ва уларга гап очманлар, (бирор масалани ҳал этиш учун) мурожаат қилманлар», дедилар».

Иккала ҳадисни Абу Довуд ривоят қилган.

Шарҳ: Бу ҳадиси шариф аввалги ўрганган ҳадисимизнинг узвий давоми, десак хато қилмаган бўламиз.

Аввалги ҳадисда айтилган гаплар бу ҳадисга ҳам тегишилдири. Бироқ ушбу ҳадисда бузук ақийда эгаларига қўрсатиладиган таъсирининг бошқача усуслари зикр қилинмоқда:

1. «Аҳли қадарлар билан бирга ўтирганлар».

Бу иш ҳам бузук эътиқодли кишиларга таъсири ўтказишда, оммани уларнинг бузуқлигидан асрарда катта аҳамиятга эгадир. Бир тасаввур қилиб кўрайлик: бир гуруҳ мусулмонлар гаплашиб ўтирган эдилар. Бузук эътиқодли киши келиб, уларга қўшилиб ўтирди. Шунда ҳалиги гуруҳ одамлари бирин-кетин ўринларидан туриб кетдилар. Бузук эътиқодлининг ўзи қолди. У билан ҳеч ким саломлашмади ҳам, саломига алик олмади ҳам. Бу жуда таъсирили чора.

2. «Уларга гап очманлар, (бирор масалани ҳал этиш учун) мурожаат қилманлар».

Бу чора ҳам ўта қаттиқ чора. Инсон ўзи яшаётган жамиятдаги бошқа одамлар билан алоқада бўлишга, муомала қилишга муҳтоҷ. Эътиқоди туфайли мусулмонларнинг нафратига учраган кимса танбеҳ олади, ўзини ўнглаб олишга имкон топади. Энг муҳими, унинг ҳолини кўриб, баъзи бир унга ўхшамоқчи бўлганлар ўзини тияди.